

8

Milieuraad

Aan de orde is het **VAO Milieuraad (AO d.d. 9/10)**.

Mevrouw **Van Veldhoven** (D66):
Voorzitter. In verband met de tijd begin ik gelijk met mijn motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Europese richtlijn brandstofkwaliteit bedrijven verplicht om de gemiddelde broeikasgasintensiteit van hun transportbrandstoffen in 2020 met 6% te verlagen en daarover te rapporteren;

overwegende dat uit recent gelekte conclusies van het Europese Impact Assessment-onderzoek blijkt dat de administratieve lasten zeer laag zijn in verhouding tot de kosten van de brandstof;

verzoekt de regering, het voorstel van de Europese Commissie voor rapportage op bedrijfsniveau te steunen als dit opnieuw in stemming komt,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Van Veldhoven. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 480 (21501-08).

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD):
Voorzitter. Wij hebben inderdaad een algemeen overleg gehad in voorbereiding op de Europese Milieuraad waar de staatssecretaris heen zal gaan. Op een aantal punten konden wij elkaar gelukkig vinden, maar op het punt van teerzandolie niet. De Kamer maakt zich grote zorgen over de milieuvervuiling die gepaard gaat met de winning van teerzandolie. Als je het omrekent naar de huidige zetelverdeling, hadden wij twee jaar geleden een meerderheid om Europees te pleiten voor een importverbod. Ik hoop dat de PvdA aan onze kant blijft staan, want ik dien precies dezelfde motie in als die waar de PvdA twee jaar geleden voor was.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de winning en het gebruik van teerzandolie over de hele levenscyclus tot 23% meer CO₂-uitstoot kunnen leiden dan conventionele aardolie;

constaterende dat de winning van teerzandolie vaak leidt tot negatieve gevolgen voor de lokale omgeving, bijvoorbeeld door de spanning tussen grootschalige winning en de levenswijze van de inheemse gemeenschappen of de vervuiling van natuur en landschap;

verzoekt de regering, zich in te zetten voor een Europees importverbod op teerzandolie zolang bovenstaande negatieve gevolgen van de winning en het gebruik van deze brandstof niet zijn geadresseerd;

verzoekt de regering tevens, indien dit niet mogelijk blijkt, in zowel de Europese als haar eigen bilaterale contacten actief in te zetten op het direct aanspreken van de Canadese regering op de benoemde ecologische en sociale gevolgen van de winning en het gebruik van teerzandolie, en de Kamer te informeren over de uitkomsten van deze gesprekken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Ouwehand. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 481 (21501-08).

De heer Remco Dijkstra (VVD):

Ik denk dat een betuttelend vingertje naar Canada niet zo heel verstandig is. De Canadezen weten heel goed wat goed is of niet. Ik heb hier wel een vraag over. In Europa worden duurzaamheidscriteria vastgesteld. Wil de Partij voor de Dieren daar een kop bovenop en wil zij verder gaan dan Europa? Of is dat niet het geval?

Mevrouw Ouwehand (PvdD):

Wij zijn van mening dat teerzandolie niet voldoet aan de duurzaamheidscriteria die wij stellen.

Voorzitter. Dat was mijn motie. Om het geheugen van de Kamer nog even op te frissen, wijs ik erop dat wij hiervoor de vorige keer steun hadden van de Partij van de Arbeid, GroenLinks, D66, de ChristenUnie, de SP en onze eigen partij. Daarmee zouden wij een meerderheid hebben als wij vandaag zouden stemmen.

De heer De Graaf (PVV):

Voorzitter. Het is donderdag 10 oktober 2013. Ik feliciteer de staatssecretaris met de Dag van de Duurzaamheid. Als ik even terugga in de geschiedenis en kijk naar wat echt duurzaam is, moet ik denken aan de componist Giuseppe Verdi. Hij werd vandaag precies 200 jaar geleden geboren in Italië, dat toen overigens nog niet zo heette. Als ik in de toekomst ga kijken, denk ik dat op 10 oktober 2213 niemand ooit nog zal weten dat wij vandaag zo met zijn allen naar duurzaamheid aan het streven waren. "Duurzaamheid" is volgens de Dikke Van Dale gewoon "bestendigheid". Ik heb hierover een vraag aan de staatssecretaris: gaat deze dag 25 uur duren, omdat die iets bestendiger is dan normaal? Afijn, over 200 jaar zal men misschien nog eens terugkijken en de Handelingen van de Kamer onderzoeken. Dan zal men misschien wel giechelend terugkijken en denken: man, waar waren zij mee bezig in hun streven naar duurzaam-

heid! Ik dien daarom de volgende motie in. Het klimaat en de klimaatop zitten onder die warme paraplu van de duurzaamheid. Het is daar prettig schuilen voor iedereen die met de wolven meehuilt in het bos. Mijn motie gaat over de klimaatconferentie in Warschau.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er tijdens de VN-klimaatop, die in november in Warschau zal worden gehouden, verregaande afspraken gemaakt zullen worden om de emissie van CO₂ verder terug te dringen;

overwegende dat het parlementair onderzoek naar klimaat- en energiebeleid heeft uitgewezen dat er geen goed zicht is op de besteding en de effectiviteit van de ingezette klimaatgelden;

overwegende dat ondanks de stijging van atmosferische CO₂ in de afgelopen jaren de temperatuur op aarde al zestien jaar stabiel is;

overwegende dat de staatssecretaris weigert om concreet afrekenbare doelen te stellen aan bestedingen in het kader van klimaatbeleid;

constaterende dat publieke klimaatuitgaven voor ontwikkelingslanden onderdeel zijn van de begroting voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp;

overwegende dat begrote en nog te reserveren klimaatgelden daarmee een verkapte vorm van ontwikkelingshulp worden;

verzoekt de regering, uit de groep van Annex I-landen te stappen, het United Nations Framework Convention on Climate Change te verscheuren en nooit meer deel te nemen aan VN-klimaatoppen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden De Graaf en Van Klaveren. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 482 (21501-08).

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Staatssecretaris Mansveld:

Voorzitter. Er zijn drie moties ingediend en er was een vraag van de heer De Graaf.

De eerste motie is die van mevrouw Van Veldhoven op stuk nr. 480. Op dit moment is niet bekend of de Commissie het eerdere voorstel opnieuw zal publiceren. We wachten ook op een nieuw voorstel van de Commissie. Daar zullen we op reageren. Nederland heeft altijd de ambitie van de Commissie gesteund om te komen met afzonderlijke default

values voor verschillende soorten fossiele brandstoffen. De rapportageverplichting die de Commissie voorstelt om brandstof tot op bedrijfsniveau te herleiden, is niet uitvoerbaar gebleken. Dat kan echter wel op nationaal niveau. Wij willen eerst het voorstel van de Europese Commissie afwachten en daar dan op reageren. Daarom vraag ik of de indienster de motie wil aanhouden.

Mevrouw Van Veldhoven (D66):

Ik vind het bijzonder dat de impact assessment er nog niet is maar dat toch al daaruit de conclusie kan worden getrokken dat het voorstel onuitvoerbaar is. Ik ben vaak bereid om flexibel te zijn, maar dit punt is voor mij principieel. Als het voorstel weer ter tafel komt, moeten we het steunen. Ik houd de motie daarom niet aan.

Staatssecretaris Mansveld:

Zoals gezegd, wil ik het voorstel zien voordat ik er een oordeel over geef. Daarom ontraad ik de motie.

De motie op stuk nr. 481 ging over teerzandolie. Mevrouw Ouwehand en ik hebben hier gisteren al over gesproken. Zij vraagt de regering, zich in te zetten voor een Europees importverbod. Nederland kan dat niet en de EU kan dat ook niet. Er zijn WTO-regels die dat verbieden. Wij hebben ook gezegd dat we geen bepaald soort ruwe olie willen discrimineren. Wel willen we de broeikasuitstoot weten, zodat bedrijven de inzet van teerzandolie moeten compenseren. Het doel waar we voor gaan, is 6% reductie. Het tweede verzoek van de motie is of wij in gesprekken Canada willen aanspreken. Wanneer wij de Canadese regering tegenkomen, leggen wij het Nederlandse standpunt uit, als dit ter sprake komt. Dat blijven we actief doen. Ik ontraad echter de motie.

Ik wil de heer De Graaf graag een compliment geven voor de kleur van zijn stropdas. Ik vind die zeer gepast voor vandaag. Hij vroeg mij of de dag 25 uur gaat duren als die duurzamer wordt. Ik zou graag dagen van 25 uur hebben, omdat ik dan iets langer kan werken of misschien af en toe iets langer kan slapen. Dat zal niet gaan gebeuren met duurzaamheid. Ik kan de heer De Graaf wel zeggen dat zijn dagen aangenamer worden als ze duurzamer worden.

Dan de motie op stuk nr. 482 van de heer De Graaf. Ik kan er inhoudelijk op ingaan, maar de klimaatverandering is reëel en is met zeer grote zekerheid veroorzaakt door de mens. Natuurlijk nemen wij deel aan de klimaatop in Warschau. We willen daar een rol van belang spelen en ons standpunt daar neerleggen. Ik ontraad daarom de motie.

De heer De Graaf (PVV):

Ik heb een korte vraag, want we moeten natuurlijk nog stemmen vanmiddag. Dank voor de complimenten van de staatssecretaris. Het is bewust dat ik vandaag een groene stropdas heb omgedaan. Ik houd van een gebbetje. Maar de staatssecretaris zegt dat het zeker is dat de mens aan de klimaatverandering bijdraagt. De temperatuurstijging staat al zestien jaar stil. Die is vlak. Het IPCC zegt dat de mens de oorzaak is van de klimaatverandering, de opwarming van de aarde. Dat is gebaseerd op slechts 0,3% van 11.914, bijna 12.000, onderzoeken. Hoe kan het dan met zo veel stellig-

heid worden bewezen en ook overgenomen worden door de staatssecretaris?

Staatssecretaris Mansveld:

De wetenschap heeft erover gediscussieerd in het IPCC. Daar is uitgekomen dat het gezegd kan worden met 95% zekerheid. Dat vind ik een zeer relevant percentage. Ik wil de heer De Graaf op nog iets wijzen. De temperatuurstijging op aarde is ook in een breder kader geplaatst. Er vindt geen temperatuurstijging plaats, maar uit metingen in de oceanen blijkt wel dat daar een deel van de absorptie plaatsvindt. Processen zijn dus wel uitgesloten en ecosystemen worden wel degelijk aangetast, al stijgt de temperatuur op dit moment minder hard. Dat is in iets bredere context de tekst van de heer De Graaf.

De heer De Graaf (PVV):

Over die 0,3% van de bijna 12.000 onderzoeken kunnen wetenschappers het wel eens zijn, maar dan praten we over consensus en niet over wetenschap. Daar zijn we zo ver van de wetenschap dat het nooit invloed mag hebben op beleid.

De staatssecretaris had het verder over een zogenoemde absorptie door de oceanen. Dat is een nouveauté, een novum dat de klimaatalarmisten verzonnen hebben om de subsidiestromen in stand te houden en hun eigen stichtingen en doelstellingen. Meer dan dat is het niet, want de wetenschap is ook daar hard over. Dat had de staatssecretaris kunnen weten als zij tenminste alle wetenschappelijke rapporten had gelezen.

Staatssecretaris Mansveld:

De wetenschap doet constatering en gaat steeds weer op zoek naar nieuwe vraagstukken om daar antwoord op te krijgen. In die zin is de wetenschap zeer relevant. Wij kunnen ten aanzien van deze problematiek niet tot 2050 wachten en zien hoe de feiten van de wetenschap uiteindelijk hebben uitgepakt. Dat risico kunnen we niet lopen. Daarvoor sta ik ook niet.

Mevrouw Ouwehand (PvdD):

Om te voorkomen dat de Partij van de Arbeid-fractie zich kan verschuilen achter de uitspraken van de staatssecretaris wil ik dat zij bevestigt dat je in het kader van de WTO wel degelijk uitzonderingen mag maken en naar de milieumomstandigheden mag kijken. Hierover zijn ook uitspraken gedaan in een aantal arresten. Verder wil ik dat zij bevestigt dat er mogelijkheden zijn om met Canada te spreken over een stop op de import van teerzand in Europa in het kader van de onderhandelingen over het vrijhandelsakkoord. De staatssecretaris hoeft dus alleen maar te bevestigen dat die twee mogelijkheden wel degelijk bestaan. Dan kan de Kamer haar eigen oordeel wel vellen, lijkt mij.

Staatssecretaris Mansveld:

De Europese Commissie zal met een voorstel komen over teerzanden. Ik wacht dat af. Verder ken ik de arresten en de WTO-regels niet in detail. Hoe dan ook, ik wil de WTO-regels niet schenden. De EU en Nederland kunnen teerzanden dus niet strikt verbieden.

Mevrouw Ouwehand (PvdD):

Ik kan de staatssecretaris geruststellen. Dankzij een aantal uitspraken in arresten kun je binnen de WTO wel degelijk op basis van milieumomstandigheden een beperking op de handel instellen. Dit is goed nieuws als we ons allemaal zorgen maken over de enorme impact die teerzand nu eenmaal op het milieu heeft. Ik hoop dat de Partij van de Arbeid hetzelfde stemt als twee jaar geleden toen zij die zorg nog met mijn partij deelde.

Staatssecretaris Mansveld:

Ik heb aangegeven dat wij dat gesprek binnen Europa aangaan. Dat is van belang. Ik wil dat eerst afwachten.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Over de ingediende moties stemmen we vandaag.

De vergadering wordt van 14.52 uur tot 15.04 uur geschorst.

Voorzitter: Van Miltenburg